

és feladatuk fontosságának elismerését látják. Az értekezleten elhangzottak nem jelentenek kevesebbet mint azt, hogy a műszaki könyvtárosok kiépített könyvtárában szűk kereteiből és résztvesz a magyar műszaki irodalom és könyvkiadás irányításában.

Kétségtelen, hogy a műszaki könyvtáros, aki az üzemi és intézeti olvasókkal való tömegkapcsolatánál fogva üzemének műszaki problémáit és mind a fizikai, mind a műszaki dolgozók igényeit alaposan ismeri, a műszaki könyvszükséglet helyes felmérése érdekében igen sokat tehet.

A műszaki könyvtáros joga és kötelessége, hogy beleszóljon a műszaki könyvkiadás kérdéseibe. Fel kell hívnia a kiadók figyelmét, ha hiányosságot észlel, ha valamely fontos műszaki kérdésnek egyáltalában nincs, vagy nincs megfelelő magyar nyelvű irodalma. Kapcsolatot kell keresnie a kiadókkal, ha azt tapasztalja, hogy a rendelkezésre álló irodalom terjedeleme, vagy színvonal tekintetében nem elegendő ki a dolgozók igényeit és házagópító könyvek kiadására van szükség.

A könyvtárosnak azonban nemcsak a kiadandó könyvekre vonatkozólag kell észrevételeit és javaslatait megtennie, hallatnia kell hangját minden, a könyvkiadás-sal kapcsolatos kérdésben. Szóvá kell tennie, hogy a magyar nyelvű műszaki kiadványokról milyen vélemény alakult ki üzemében, rá kell mutatnia a műszaki könyvek esetleges hibáira és hiányosságaira, de figyelemmel kell kísérnie azt is, hogy a műszaki irodalom nyomán milyen újítások, mozgalmak, megfigyelések születtek, mert a műszaki irodalom és a könyvkiadás hatékonyságát legjobban a

szakirodalom alapján elért gazdasági eredmények alapján lehet lemérni.

A könyvszükséglet megállapításának rendkívül hasznos eszköze a szakmák szerint csoportosított olvasói és kölcsönzési statisztika is, amely pontos képet ad arról, hogy mekkora az egyes iparágak, vagy szakterületek olvasottsága.

A műszaki könyvkiadóvállalatok közül elsőnek a Nehézipari Könyvkiadó ismerte fel azt a tényt, hogy a műszaki könyvtárosoknak nemcsak a szakkönyvek ismeretése és népszerűsítése, hanem a könyvkiadás szakszerűbbé tétele terén is fontos szerepük van. Tanácsaik, javaslataik és bírálatuk a kiadói tervek összeállításánál nem nélkülözhetők.

A Nehézipari Kiadó, mely a Kohó- és Gépipari Minisztérium és a Nehézipari Minisztérium ellenőrzése alá tartozó iparágakat látja el szakirodalommal, rendszeresen meg fogja küldeni kiadói programterveit és távlati terveit a műszaki könyvtárosoknak bírálat és kiegészítés céljából. A műszaki könyvtárosnak lehetősége nyílik véleményét nyilvánítani abban a tekintetben, hogy a tervezett kiadványok megfelelnek-e az időszaki népgazdasági feladatoknak, legjobban szolgálják-e az olvasók igényeit, mely könyvek kiadása mellőzhető és milyen szakkönyveket kell sürgősen kiadni a műszaki problémák megoldásának érdekében.

Vitathatatlan, hogy a műszaki könyvtárosok bírálati és javaslatai lényegesen hozzá fog járulni ahhoz, hogy a nehézipar feladatainak megoldását legjobban elősegítő szakkönyvek kerüljenek szakembereink kezébe.

ARVAI LÁSZLÓ

Készítsük elő az ETO műszaki részének fordítását

Könyvtári és dokumentációs munkánkban nagy akadály, hogy az ETO (Egyetemes Tizedes Osztályozás) rendszerének csak rövidített magyar táblázatai állanak rendelkezésre. A teljes, részletes magyar nyelvű táblázat hiánya igen hátrányosan befolyásolja a könyvtárak munkáját, főleg azokon a különleges szakterületeken, ahol a szokásosnál finomabb osztályozást kell alkalmazni.

Az OMK szakkönyvtáros-munkaértekezletein is felmerült ez a kérdés. Balázs József (Wilhelm Pieck Gyár) közölte, hogy a teljes ETO-kiadás (Gesamtausgabe) több részét a vállalat már lefordította magyar nyelvre. Török Endréné (Ruhaipari Tervező Vállalat) az ETO ruhaipari részének

lefordítását jelentette be és küldte meg az OMK-nak. Ugyanígy az ETO 622 (Bányászat) részt a Bányászati Tervező Intézet, a Földmérő és Talajvizsgáló Iroda pedig az ETO talajmechanikára és alapozásra vonatkozó részét fordította le és küldte meg az OMK-nak.

Az OMK azóta akciót indított az ETO magyarra fordított részeinek összegyűjtésére: körlevelet intézett a legnagyobb vállalatok, kutató és tervező intézetek műszaki könyvtáraihoz s kérte a náluk esetleg már lefordított teljes ETO anyag megküldését.

Kérjük a szakkönyvtáros elvtársakat, hogy járuljanak hozzá ennek az akciónak sikeréhez és nézzenek utána, vajjon vállalat

latuknál, intézetükénél nem áll-e máris rendelkezésre a „nagy ETO” valamely része magyar nyelven. Ahol ilyen nincs, a könyvtáros nagy szolgálatot tehet, ha munkatervébe vagy versenyfeladatai közé beiktatja az ETO valamely részének lefordítását.

Eddigi vállalások:

Magyar Posztógyár (ETO gyalpáncs);
Fémipari Kutató Intézet (ETO 669.2/8 és 669.9); Optikai és Finommechanikai Kut.
Lab. (ETO 535 optika); Vill. Ip. Kut. Int.

(ETO erősáramú elektrotechnika); Közmű-
terv (ETO 628 közmű); Ikarusz (ETO gép-
kocsi); Csepel Autógyár (ETO 621.9 szer-
számok) részét lefordítja és az OMK-nak
megküldi.

Az OMK módszertani csoportjához (Bp.,
VIII., Rákóczi-út 5.) beküldött anyag el-
lenőrzés, javítás vagy kiegészítés céljából
szakértői bizottság elé kerül. A kiadás, kér-
dését csak akkor lehet megoldani, ha az
OMK teljes áttekintést nyert a meglévő
anyagról. Ezért fontos, hogy a válaszok és
a lefordított táblázatok mielőbb az OMK-
hoz jussanak.

HÍREK — KÖZLEMÉNYEK

Kérjük olvasóinkat, közöljék velünk könyvtáruk híreit, közérdekű köz-
leményeiket (pl. könyvtárközi csere) és egyéb ilyenirányú észrevételeiket.
Várjuk leveleiket, hogy kiadványsorozatunkat a kívánalmaknak megfelelően
alakíthassuk.

Szerkesztőség

SZOCIALISTA SZERZŐDÉS

Az Országos Műszaki Könyvtár vezetője és a Nehézipari Könyvkiadó Vállalat igaz-
gatója szocialista szerződést írtak alá a két
intézmény kapcsolatának megszilárdítása
érdekében. A szerződés célja egyrészt az,
hogy az Országos Műszaki Könyvtár és
rajta keresztül a vállalati műszaki könyv-
tárak minél nagyobb segítséget nyújtsanak
a műszaki könyvkiadásnak, másrészt, hogy
a kiadó vállalat kiadói tevékenységét a
könyvtárak és az olvasók szükségleteinek
megfelelő módon alakíthassa.

A szocialista szerződés lehetőséget ad a
Nehézipari Könyvkiadó Vállalatnak széles-
körű közvéleménykutatásra, melynek kiér-
tekelését a kiadó és a könyvtár közösen
végzi el. A könyvkiadó vállalat „kíván-
ság- és javaslati nap”-okat tart az OMK-
ban, amikor is az iparági szerkesztőség
munkatársai összegyűjtik az olvasók ígé-
nyeit, hogy azokat figyelembe vehessék a
kiadói tervek elkészítésénél.

Az OMK felveszi a jövőben a vállalati
szakkönyvtárak munkaversenyének ver-
seypontjaként az üzemi, vállalati és inté-
zeti műszaki könyvtárak hasonló irányú
észrevételeinek a kiadókkal való közlését.

A Csepel Autógyár műszaki könyvtá-
rosai, Hegyi Nándor és Voith Éva, a
Gazda-mozgalom keretében annyi haszná-
laton kívüli anyagot gyűjtöttek össze a
gyár területén, amiből az asztalos üzemi 6
db 220×110 cm méretű állványt készíthet-
tett el a könyvtár részére.

A Tatabányai Szénbányászati Tröszt 19
vállalati, illetve üzemi könyvtárosa (akna-
könyvtárosa) részére 30 órán át másfél-
hónapos szakmai tanfolyamot rendezett.
Lengyel József, a Tröszt műszaki könyv-
tárosa az OMK négyhónapos tanfolyamá-
nak rövidített anyagát adta elő a részt-
vevőknek, akik a tanfolyam végeztével
megtekintették az Országos Műszaki
Könyvtárát és a Műszaki Egyetem Köz-
ponti Könyvtárát.

1954-ben az OMK több mint ezer kül-
földi szakfolyóirat cikkét dolgozza fel ha-
vonként. A feldolgozott cikkeket az alábbi
Műszaki Lapszemlékben teszi közzé:

1. Bányászat.
2. Elektrotechnika. Híradástechnika.
Mérés és Műszertechnika.
3. Energia.
4. Élelmiszeripar.
5. Építőipar, Építőanyagipar.
6. Fizika.
7. Gépészet.
8. Kémiai Szemle (szovjet és népi-
demokratikus folyóiratokból).
9. Kohászat, Öntöde, Alumínium.
10. Közlekedés, Mély- és Vízépítés, Hid-
rológia.
11. Papír- és Nyomdaipar.
12. Textilipar, Bőr- és Bőrfeldolgozóipar.
13. Vegyipar (főleg nem tervállambeli
folyóiratokból).

A Lapszemlék havonta jelennek meg,
megrendelhetők a Posta Központi Hírlap-
irodában, Bp., V., József nádor-tér 1.